

PLUS-ONE Gallery

William Ludwig Lutgens
'Fantasy Supplement'
12.10 – 17.11.24

William Ludwig Lutgens (1991, Turnhout), laat twee jaar na zijn laatste solotentoonstelling op Belgische bodem opnieuw in zijn wereld kijken, die de laatste tijd bevolkt wordt door nieuwe en getransformeerde archetypen. Een man met duivelsoortjes en een stropdas staart voor zich uit terwijl enkele draakachtige handpoppen hem lijken te bezweren. Hij belichaamt het hardwerkende, neoliberale prestatiesubject dat zichzelf droombeelden van succes en geld dient voor te houden om een al te harde confrontatie met de realiteit vermijden.

Lutgens haalt voor dit personage en zijn lotgevallen de mosterd bij de Lacaniaanse psycho-analyse en in het bijzonder bij de Sloveense filosoof Slavoj Žižek. Die laatste doelt met de term fantasy supplement op de functie die de verbeeldingskracht heeft om de verontrustende inconsistenties en lacunes in de realiteit op te vullen. In Lutgens' nieuwe tekeningen en schilderijen wordt dit fantasie-supplement belichaamd door het Liegebeest, geïnspireerd door de gelijknamige BRT-serie uit de jaren '80. Waar het Liegebeest in de serie voortdurend zijn eigen vrienden en de kijker voorliegt, liegen de personages in dit geval – via de handpop – in de eerste plaats zichzelf voor. Het Liegebeest voorziet in een verhaal dat het subject in kwestie helpt om zijn verlangens en angsten succesvol te navigeren, zonder te botsen met de pijnlijke ongerijmdheid van de werkelijkheid.

Het Liegebeest incarneert voor Lutgens de mechanismen van de kapitalistische ideologie, die hard werken en het veronderstelde geld en succes dat daarop zou volgen, voorstelt als de ultieme persoonlijke vervulling. Maar het is diezelfde ideologie, en de economische realiteit waaraan ze ontspruit, die vandaag de dag haar tegendeel voortbrengt: de inactiviteit en passiviteit van de angst, de uitputting, de burn-out.

Ook de opgevoerde personages in Fantasy Supplement vallen hieraan ten prooi. Lutgens benadert deze tragische, maar herkenbare individuen nu eens met de nodige humor en spot, dan weer met respectvolle mildheid. In zijn eerste film Joy Sauce, worden levensloze personages opgevoerd die, in een constante strijd met zichzelf en hun bedrukkende omgeving, tevergeefs sociale en fysieke verbindingen proberen leggen. In zijn schilderijen roept Lutgens dan weer situaties in het leven waarin het prestatiesubject gedwongen lijkt zich over te geven aan gelatenheid en verveling. Zo wordt langzaam maar zeker de figuur van de Flierefluiter geboren.

De Flierefluiter omarmt het trage leven en weet zich te onttrekken aan de voortdurende stress die het prestatiesubject drijft. Hij neemt de tijd om te dagdromen, te mijmeren en te reflecteren. De Flierefluiter representeert een pleidooi voor de erkenning van het nietsdoen als een legitiem alternatief voor de medogenloze hedendaagse werkcultuur. Voor hem volstaan de minimale activiteiten van zelfonderhoud, zoals koken, naar het toilet gaan, de was doen, drinken, poetsen.

In de alternatieve positie van de Flierefluiter schuilt de mogelijkheid tot her-denken van de rol van de verbeelding. Zijn radicale aanvaarding van onproductiviteit vormt de vruchtbare bodem waarin de droom kan kiemen. In de droom manifesteert zich de scheppende kracht van de verbeelding die, in scherpe tegenstelling tot het Lacaniaanse fantasie-supplement, wél aandrijver van beweging, van verandering kan zijn. Het is net in de traagheid en de rust, in het kijken en het luisteren, in het onproductieve zijn en ervaren, dat nieuwe werelden zich schuilhouden.

De Flierefluiter verbergt zich ook in u en ik. Laten we hem verwelkomen, in plaats van verguizen.

Gertjan Oskar, 2024

PLUS-ONE Gallery

In 2017 voltooide William Ludwig Lutgens het postacademische residentieprogramma aan het HISK in Gent en sindsdien heeft hij meerdere prijzen ontvangen, waaronder de Gaver Prijs voor schilderkunst in 2020, de Eeckman Kunstprijs bij Bozar in 2017, de Drawing Room Madrid prijs, en de Brussels ArtContest prijs. Hij nam deel aan de Nanji Residentie in het Seoul Museum of Art in 2019, de Internationale Cité des Arts in Parijs in 2024, en is momenteel een resident bij Kunstplaats VONK in Hasselt. Daarnaast was hij betrokken bij andere residenties, waaronder FLACC (Jester), Kokela DR Congo, Sala D'art Jove/Hangar, en Z33 Cultuurplatform.

Recente solo-exposities vonden plaats in De Garage/Museum Hof van Busleyden in Mechelen, Expositieruimte 38CC in Delft, Galeri Kant in Kopenhagen, en PLUS-ONE Gallery in Antwerpen. Hij nam deel aan talrijke groepstentoonstellingen, zoals in Museum Schunck Heerlen, het Museum voor Hedendaagse Kunst Gent, Seoul Museum of Art, De Warande Turnhout, Z33 huis voor hedendaagse kunst, en Kunstvereniging Diepenheim. Zijn werk wordt internationaal tentoongesteld en is opgenomen in collecties zoals De Bruin-Heijn, SMAK Gent, en de Vlaamse Overheid.

In 2024 presenteerde hij Joy Sauce bij Performa6 in Vonk Centrale, hield hij een solo-expositie in PLUS-ONE Gallery, en nam hij deel aan Universiteit Lichtekooi in Antwerpen. Andere aankomende tentoonstellingen omvatten een solo-expositie in 427 Gallery in Riga en een groepsexpositie bij SMAK in de lente van 2025. Lutgens wordt vertegenwoordigd door PLUS-ONE Gallery en is ook de oprichter van de kunstenaarsruimte Red Herring Salon (momenteel gesloten) en bestuurslid van de kunstenaarsvereniging NICC. Hij woont en werkt in Antwerpen.